

Hulp nodig bij de huiswerkbegeleiding van kwetsbare zigeunerkinderen in Tirgu Mures

De stad Tirgu Mures ligt in de Roemeense landsdeel Transsylvanië, dat grenst aan Hongarije. Tot het einde van de Eerste Wereldoorlog hoorde Transsylvanië bij Hongarije.

In Tirgu Mures (130.000 inwoners) wonen nog steeds veel mensen van Hongaarse afkomst. Een groot deel behoort tot de Hongaarse Református Kerk. De stad telt tien wijkgemeenten. In wijkgemeente 7 zijn het echtpaar Elöd en Katinka Denes predikant. Beiden hebben in Nederland gestudeerd en spreken Nederlands.

Tot hun wijkgemeente hoort een aanzienlijke Hongaarstalige zigeunergemeenschap. Elke vrijdagmiddag gaat Elöd onderin een van de flats waar de zigeuners wonen, voor ongeveer 60 kinderen catechisatie verzorgen. Elöd, die erg muzikaal is, gebruikt zijn gitaar om de zang te begeleiden. Onder toezicht van een

Elöd en Katinka Denes

zigeuner-ouderling wordt een stuk uit de Bijbel behandeld en gebeden. Na afloop krijgen de kinderen iets lekkers. Op school hebben zigeunerkinderen het moeilijk. Ze worden nauwelijks geaccep-

teerd. Huiswerk maken is een belangrijk onderdeel van het Roemeense onderwijs. De slechte leefomstandigheden thuis en de vaak zeer lage (of geen) opleiding van de ouders maakt dat van huiswerk maken

[Lees verder op pagina 2 >>](#)

Van de voorzitter

Veiligheid op school

Het Hongaars Gereformeerd Pedagogisch Instituut in Budapest zorgt ervoor dat christelijke docenten goed op de hoogte blijven van de veranderingen binnen het onderwijs. OGO neemt actief deel aan de cursussen en conferenties die daarvoor worden georganiseerd. Die samenwerking is leerzaam, in het bijzonder voor de docenten. Zo concludeerden wij onlangs op een conferentie dat docenten tegenwoordig dagelijks te maken krijgen met allerlei ethische afwegingen. De vraag was vervolgens: Hoe kan je hen dan het beste helpen?

De meeste Hongaarse sprekers behandelden uitvoerig de noodzaak om ethische- en juridische regelingen voor het christelijk onderwijs te integreren. Zij gaven ook een overzicht van de bestaande pedagogische visies op ethiek in het christelijk onderwijs. Deze lezingen benadrukten dus het grote belang van een goede theoretische toerusting. Gelukkig stelde een andere spreker dat een docent elke dag weer moet putten uit de morele

bron van de liefde, waarbij hij Calvijn en Luther citeerde.

Wij benadrukten juist dat elke docent zich ervan bewust moet zijn dat er allerlei normen bij zijn lessen een rol spelen. De leerlingen moeten dat ontdekken en leren hoe zij daarmee om moeten gaan. Samen moeten zij zich richten op Bijbelse kernwaarden zoals toewijding, betrouwbaarheid en wijsheid. Deze vorming vraagt om een veilige omgeving.

In ons land is de sociale veiligheid op scholen per wet geregeld en de verantwoordelijkheid ligt bij de school. Zo moet elke school zijn anti-pestbeleid en protocol hebben opgesteld samen met vertrouwenspersonen, ouders en anderen.

Bij de nabespreking bleek dat men op de scholen in Oost Europa niet gewend is om open te communiceren over dit soort thema's. Op de vraag of pesten ook op hun scholen voorkomt werd ja geknikt. Helaas. Hoe zullen zij dit gaan aanpakken? Wij staan zij aan zij met hen.

Dick van der Hoek

Zendingsactie Rehobothschool Geldermalsen

Vorig jaar heeft de Rehobothschool in Geldermalsen besloten om jaarlijks het zendingsgeld in de derde periode van het schooljaar aan een wisselend doel te besteden. Vanaf 20 maart sparen de kinderen het zendingsgeld voor Stichting OGO. Het geld is bestemd voor de allerarmsten in Oekraïne. Onder andere voor (Bijbels-)onderwijs aan kinderen met syndroom van Down en zigeunerkinderen, Roma-kleuters. We zijn benieuwd naar de opbrengst!

Leerkracht met groepje kinderen

Huiswerk maken in de voormalige pastorie

met de kerkenraad een paar jaar geleden besloten om een groep meest kwetsbare kinderen zelf na schooltijd op te vangen. Hiervoor hebben ze hun pastorie verlaten en zijn verhuisd naar een kleiner huis er pal naast. In de pastorie worden nu dagelijks 35 kinderen na schooltijd opgevangen. Ze krijgen eten, horen Bijbelverhalen en krijgen begeleiding bij hun huiswerk door twee onderwijzeressen (oud-studenten van de christelijke pabo in Tirgu Mures).

weinig terecht komt, waardoor de maatschappelijke kansen van deze kinderen uiterst gering zijn. Om hier iets aan te doen, hebben Elöd en Katinka in overleg

Hulp Oost Europa (HOE) draagt bij in de kosten van de maaltijden, terwijl OGO jaarlijks € 2.000 wil bijdragen aan de onderwijskosten, waaronder de aanschaf van verplichte werkschriften, die de ouders niet kunnen betalen. Helpt u mee?

In maart bezocht een groep van Oekraïense leerkrachten een week lang diverse Nederlandse scholen op uitnodiging van Stichting OGO. De indrukken die ze hebben opgedaan, zeker in het speciaal onderwijs, waren onvergetelijk. Vol inspiratie zijn de leerkrachten weer naar hun thuisland gegaan.

Smart board training in Kolozsvár (Cluj-Napoca) in de conferentieruimte van het Reformatus Collegium. Deze training werd georganiseerd door het Romanian Reformed Pedagogical Institute (RRPI) met János Bustya als project manager en Éva Zongor als organisator. Stichting OGO droeg financieel bij aan de scholing van deze docenten.

Gezocht: voorlichter (Gelderland/Overijssel)

Heeft u een hart voor christelijk onderwijs en Oost-Europa? Stichting OGO zoekt een voorlichter voor de regio Gelderland/Overijssel. De activiteiten van een voorlichter bestaan onder andere uit:

- Presentaties verzorgen op scholen.
- Scholen helpen om een actie voor OGO te organiseren.
- Een thema-avond verzorgen voor een vereniging of kerkelijke gemeente.

U zult zelf zo nu en dan meegaan op werkbezoek naar scholen in Oost-Europa. Zo kunt u met eigen ogen zien waarom het werk van OGO zo waardevol is. Meer informatie?

Bel Dick van der Hoek: 0318-418966.

OGO helpt studenten en studenten helpen kinderen

Een aantal studenten van de christelijke pabo in Tirgu Mures komt uit gezinnen met een laag inkomen die in dorpjes in de omtrek wonen. Omdat voor de ouders de kamerhuur in Tirgu Mures onbetaalbaar is, zijn de studenten dagelijks vele uren onderweg met de overvolle bus. Deze reistijd zouden de studenten veel nuttiger kunnen besteden aan studie en aan praktische oefening voor hun latere beroep als leraar. Om hier iets aan te doen heeft directeur Gál József het project Pro Educatio Christiana in het leven geroepen. Dit is een stichting die tot doel heeft het christelijk onderwijs in Transsylvanië een steuntje in de rug te geven door voor deze groep studenten betaalbare huisvesting te regelen en ze als praktische oefening kinderen van de lagere school die moeite hebben met hun huiswerk, te laten helpen. Ook is met een naburig kinderkuis waar een aantal kinderen veel moeite hebben met hun schoolwerk afgesproken dat de studenten hen gaan helpen. Het is de bedoeling dat vanaf oktober, wanneer het nieuwe schooljaar begint, huisvesting wordt gehuurd. De studenten betalen naar draagkracht mee aan de kamerhuur. OGO wil samen met HOE dit project een aantal jaren steunen. Doet u mee?

Lesmateriaal nodig voor kinderen met downsyndroom

Twee kinderen aan het werk in de keuken

Er zijn weer goede ontwikkelingen te melden over het onderwijsproject voor kinderen met een downsyndroom. Er doen nu 21 kinderen aan het project mee en zij leren steeds meer om zelfstandig allerlei taken aan te kunnen, maar ook om op een goede manier samen te werken met anderen.

De kinderen kunnen nu al vrij goed lezen en rekenen. Instructies lezen om zelfstandig te kunnen koken en bakken lukt nu al aardig, al komt het ene kind daar natuurlijk verder in als het andere. Er is nu in de school een praktijklokaal ingericht als een klein restaurantje en dat voldoet uitstekend. Hopelijk is het voor sommige kinderen een opstap om straks in de horeca aan het werk te kunnen. Een groep van tien kinderen maakte voor het eerst met begeleiders een trip naar

Lviv. Dat was een geweldige ervaring. Het was ook bedoeld om na te gaan in hoeverre ze zelfstandig zouden kunnen reizen. De hele reis was samen met hen voorbereid. En het werd een succes! Zowel kinderen als begeleiders hebben genoten. Voor veel mensen was het ondenkbaar dat dit met deze kinderen bereikt kon worden. De achtergrondkennis en het lesmateriaal voor het werken met deze kinderen moet verder worden ontwikkeld en met andere scholen worden gedeeld. Dat project wordt mede dank zij steun van OGO uitgevoerd. Ook in de komende jaren willen we dit voortzetten.

Voor oktober dit jaar staan weer een paar werkboeken gepland. Wij rekenen op onze donateurs en scholen om de uitgave daarvan ook dit jaar weer mogelijk te maken. Bij voorbaat dank voor het overmaken van uw gift!

Roemenië: hulp voor gehandicapte kinderen

Het succes van het door OGO gesponsorde project voor speciaal onderwijs in Oekraïne, heeft het bestuur doen besluiten om ook in Roemenië na te gaan of daar christelijk onderwijs voor gehandicapte kinderen bestaat. Begonnen is te kijken in de stad Tirgu Mures. Daar heeft de Hongaars gereformeerde kerk in 1993 de Gecse Daniel stichting opgericht. Onder leiding van Zoltan Dárabont Lázár worden daar dagelijks ruim 45 ernstig gehandicapte kinderen opgevangen. Naar vermogen ontvangen ze onderwijs, spraakles,

zorg en fysieke training. Ook maakten we kennis met Reka-Andrea Rencsik. Zij is lerares en logopedist op een speciale school. Gedurende de middaguren vangt zij belangeloos een aantal gehandicapte kinderen op in een door de kerk beschikbaar gesteld lokaal, dat zij voor eigen rekening heeft ingericht. OGO is van plan om samen met de betrokkenen te bekijken of er hulp nodig is en zo ja, welke.

Kinderen die Rencsik Reka-Andrea begeleidt

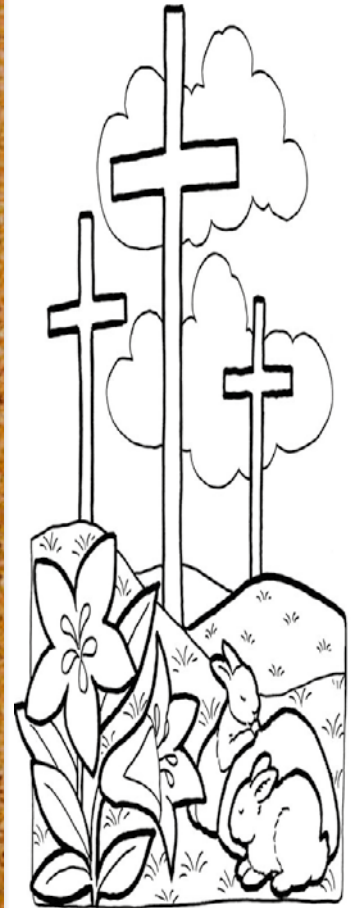
Este terminat!

Ha jongens en meiden,
Deze keer maken we een mooie bladwijzer die te maken heeft met Goede Vrijdag. Toen de Heere Jezus alles geleden had wat Hij moest lijden, riep Hij: 'Het is volbracht!' In het Roemeens is dat: 'Este terminat!' Deze woorden zie je ook op de ene helft van de bladwijzer.

Hoe maak je de bladwijzer?

1. Kleur de beide helften in. Als je de afbeeldingen en letters met kleurpotlood kleurt en de randen met stift overtrekt krijg je een heel mooi effect.
2. Knip de beide helften uit. Knip nog een derde, even groot stuk gekleurd papier uit.
3. Plak de ene helft van de bladwijzer aan de ene kant van het papier en de andere helft aan de andere kant. Je bladwijzer is nu lekker stevig en klaar voor gebruik!

Este terminat!

In het Roemeens

Vinerea Mare	Goede Vrijdag
Paști	Pasen
Înălțarea	Hemelvaartsdag
Ziua Cincizecimii	Pinksteren
Crăciun	Kerstfeest

Hartelijke groet,
Juf Van de Geer

Colofon

Stichting Ondersteuning Gereformeerd Onderwijs in Oost-Europa

Correspondentie-adres

Stichting OGO, Reigersbek 6, 3344 BC Hendrik Ido Ambacht
Tel. 078-6122749 / 06-52581140, e-mail: N.J.Teerds@stichting-ogo.nl
www.stichting-ogo.nl

Bankrelatie

Bank NL96 ABNA 0511 6744 14 | Giro NL50 INGB 0002 3201 36 t.n.v. stichting OGO te H.I. Ambacht

Voorlichters

1. J.B. Roodbeen, Vendelier 61, 6866 EP Heelsum (Gld.) (0317-310410)
  2. W.A. de Jong, Watersnip 7, 3628 CC Kockengen (0346-24 12 23)
  3. A. Bakker, Bos 27, 4696 BD Stavenisse (0166-697257)
- voorlichting@stichting-ogo.nl

Bijbel- en lectransporten

A. Bakker, Bos 27, 4696 BD Stavenisse (0166-697257)

Bestuur

Dr. D. van der Hoek, voorzitter (0318-418966), drs. N.J. Teerds, secretaris (078-6122749), N.A. van de Breevaart, penningmeester (078-6820212), drs. J. de Haan (0182-526534), ir. M. Houtman (0182-580309), J. Ligtenberg (0345-568813), drs. D. van Meeuwen (0184-417577), W.C. Moen MSc (0488-723144), D. van den Noort (030-6369563)

Comité van aanbeveling

ds. G.J. van Aalst, ds. J. Belder, mr. dr. J.T. van den Berg, J. v. d. Berg, dr. R. Bisschop, ds. P. den Butter, ds. G.J. Capellen, dr. W. Fieret, dr. M. Golverdingen, ir. L. A. Jansen, ds. H.H. Klomp, W. Korevaar, ds. P. v. d. Kraan, J. Molenaar, ds. L.W.Ch. Ruijgrok, ds. P. van Ruitenburg, ds. M.C. Tanis, ir. B.J. van der Vlies, drs. D. Vogelaar.

Stichting OGO heeft geprobeerd om alle rechthebbenden van de geproduceerde informatie te achterhalen. Neem daarover gerust contact met ons op.